SMERNICA EVROPSKE CENTRALNE BANKE (EU) 2020/1554

z dne 14. oktobra 2020

o spremembi Smernice ECB/2011/23 glede pogostosti poročanja Evropski centralni banki o kakovosti zunanje statistike (ECB/2020/52)

SVET EVROPSKE CENTRALNE BANKE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke ter zlasti členov 3.1, 3.3, 5.1, 12.1 in 14.3 in člena 16 Statuta,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2533/98 z dne 23. novembra 1998 o zbiranju statističnih informacij s strani Evropske centralne banke ([1]) in zlasti člena 4 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Ocenjevanje kakovosti podatkov na področju zunanje statistike se izvaja v skladu z okvirom Evropske centralne banke (ECB) o kakovosti statistike in vključuje redna poročila, ki jih Izvršilni odbor predloži Svetu ECB. Spremljanje kakovosti podatkov je ključno in bi moralo biti pravočasno.

(2) Vendar pa bi bilo treba doseči pravo ravnotežje med potrebo po spremljanju in pogostostjo poročanja ustreznih informacij Svetu ECB. Zato je treba posodobiti določbe o tem, kako pogosto Izvršilni odbor o kakovosti zunanje statistike poroča Svetu ECB. Da se omogoči analiziranje kakovosti, bi moral Izvršilni odbor prvo poročilo Svetu ECB po sprejetju te smernice predložiti do konca leta 2022.

(3) Koncepti, na katerih temelji zbiranje in priprava zunanje statistike, so zanesljivi in trdno zasidrani v šesti izdaji priročnika Mednarodnega denarnega sklada za plačilno bilanco in stanje mednarodnih naložb (*Balance of Payments and International Investment Position Manual* – BPM6) ([2]). Vendar je treba te koncepte pogosto pojasnjevati in nekatera od teh pojasnil so posebej pomembna za natančno pripravo agregatov euroobmočja. Zato je treba posodobiti koncepte v zvezi s finančnim računom in stanjem mednarodnih naložb, ki so določeni v Prilogi III k Smernici Evropske centralne banke 2012/120/EU (ECB/2011/23) ([3]).

(4) Kadar se ugotovijo resne težave s kakovostjo podatkov, je primerno Izvršilnemu odboru omogočiti, da Svetu ECB predloži dodatna poročila, ki so po njegovem mnenju potrebna. Iz istega razloga je primerno tudi določiti, da se Izvršilnemu odboru izvajanje te možnosti omogoči od leta 2022.

(5) Skladno z okvirom ECB o kakovosti statistike je primerno, da se nekatere informacije iz teh poročil dajo na voljo javnosti.

(6) Smernica Evropske centralne banke (EU) 2018/1151 (ECB/2018/19) ([4]) določa, da mora Izvršilni odbor od 1. marca 2021 letno poročati Svetu ECB o kakovosti podatkov o zunanji statistiki. Da bi dosegli pravo ravnotežje med potrebo po spremljanju in pogostostjo poročanja ustreznih informacij Svetu ECB, bi morali obdobje, določeno v Smernici ECB/2011/23, še podaljšati na dvoletno poročanje. Zaradi preglednosti bi bilo torej treba zagotoviti dovolj časa med začetkom uporabe zahteve za letno poročanje v skladu s Smernico (EU) 2018/1151 in začetkom uporabe najnovejše zahteve za dvoletno poročanje v skladu s to smernico. Zato bi bilo treba zahtevati, da nacionalne centralne banke (NCB) in Izvršilni odbor ravnajo v skladu s to smernico od 1. julija 2021.

([1]) UL L 318, 27.11.1998, str. 8.
([2]) Dostopno na spletni strani: https://www.imf.org/.
([3]) Smernica Evropske centralne banke 2012/120/EU z dne 9. decembra 2011 o zahtevah Evropske centralne banke za statistično poročanje na področju zunanje statistike (ECB/2011/23) (UL L 65, 3.3.2012, str. 1).
([4]) Smernica Evropske centralne banke (EU) 2018/1151 z dne 2. avgusta 2018 o spremembi Smernice ECB/2011/23 o zahtevah Evropske centralne banke za statistično poročanje na področju zunanje statistike (ECB/2018/19) (UL L 209, 20.8.2018, str. 2).

(7) Zato je treba Smernico ECB/2011/23 ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJO SMERNICO:

Člen 1

Spremembe

Smernica ECB/2011/23 se spremeni:

(1) v členu 6 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Brez poseganja v naloge spremljanja, ki jih izvaja ECB in so določene v Prilogi V, NCB v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi, kot je navedeno v členu 4 in kadar je to primerno, zagotavljajo spremljanje in ocenjevanje kakovosti statističnih informacij, ki so bile dane na voljo ECB. ECB ocenjuje te podatke na podoben način in pravočasno.

Izvršilni odbor ECB vsaki dve leti poroča Svetu ECB o kakovosti podatkov o zunanji statistiki, ki so bili dani na voljo ECB. Izvršilni odbor to poročilo predloži Svetu ECB do konca leta, ki sledi vsakemu zadevnemu dvoletnemu obdobju. Prvo dvoletno poročilo se predloži do konca leta 2022. Izvršilni odbor lahko to poročilo ali njegov izvleček da na voljo javnosti.“;

(2) v členu 6 se doda naslednji odstavek 5:

„5. Od 1. januarja 2022 lahko Izvršilni odbor, kadar ugotovi resne težave s kakovostjo podatkov, po potrebi Svetu ECB predloži dodatna poročila.“;

(3) Priloga III se spremeni v skladu s Prilogo k tej smernici.

Člen 2

Začetek učinkovanja in izvedba

1. Ta smernica začne učinkovati na dan, ko so o njej uradno obveščene nacionalne centralne banke držav članic, katerih valuta je euro.

2. Centralne banke Eurosistema ravnajo v skladu s to smernico od 1. julija 2021.

Člen 3

Naslovniki

Ta smernica je naslovljena na vse centralne banke Eurosistema.

V Frankfurtu na Majni, 14. oktobra 2020

Za Svet ECB
Predsednica ECB
Christine LAGARDE

PRILOGA

Pododdelek „C. *Finančni račun in stanje mednarodnih naložb*“ oddelka 1 Priloge III k Smernici ECB/2011/23 se nadomesti z naslednjim:

„C. *Finančni račun in stanje mednarodnih naložb*

Na splošno se v finančnem računu zajamejo transakcije s finančnimi imetji in obveznostmi med rezidenčnimi in nerezidenčnimi institucionalnimi enotami. Vendar pa bi bilo treba zaradi zagotavljanja pravilne priprave agregatov euroobmočja vse izmenjave finančnih instrumentov, ki so jih izdali nerezidenti, med rezidenčnimi institucionalnimi enotami in vse izmenjave finančnih instrumentov, ki so jih izdali rezidenti, med nerezidenčnimi institucionalnimi enotami zajeti kot finančne transakcije, tj. strogo po pristopu dolžnik/upnik.

Finančni račun prikazuje neto transakcije: neto pridobitve finančnih imetij ustrezajo pridobitvam sredstev, zmanjšanih za zmanjšanje sredstev.

Stanje mednarodnih naložb ob koncu vsakega četrtletja prikazuje vrednost finančnih imetij rezidentov gospodarstva, ki so terjatve do nerezidentov, in obveznosti rezidentov gospodarstva do nerezidentov ter naložbeno zlato, ki se hrani kot rezervna imetja. Razlika med imetji in obveznostmi je neto stanje v stanju mednarodnih naložb in pomeni bodisi neto terjatev ali neto obveznost do tujine.

Vrednost stanja mednarodnih naložb ob koncu obdobja je rezultat stanj ob koncu prejšnjega obdobja, transakcij v tekočem obdobju in drugih sprememb, ki nastanejo zaradi drugih razlogov in ne zaradi transakcij med rezidenti in nerezidenti ter se lahko pripišejo drugim spremembam obsega in prevrednotenjem zaradi sprememb deviznih tečajev ali cen.

V skladu s funkcionalno podrazdelitvijo se čezmejne finančne transakcije in stanja razvrstijo kot neposredne naložbe, naložbe v vrednostne papirje, izvedeni finančni instrumenti (razen rezerv) in delniške opcije za zaposlene, druge naložbe in rezervna imetja. Čezmejne finančne transakcije in stanja se nadalje razvrstijo po vrsti instrumenta in institucionalnem sektorju.

Tržne cene so podlaga za vrednotenje transakcij in stanj. Nominalno vrednotenje se uporablja za stanja neprenosljivih instrumentov, in sicer posojil, vlog in drugih terjatev/obveznosti. Vendar pa se vse transakcije s temi instrumenti vrednotijo po tržnih cenah. Zaradi upoštevanja neusklajenosti med tržnim vrednotenjem transakcij in nominalnim vrednotenjem stanj prodajalec zajame prevrednotenja zaradi drugih sprememb cene v obdobju, v katerem pride do prodaje, ki so enaka razliki med nominalno vrednostjo in vrednostjo transakcije, medtem ko zajame kupec nasprotni znesek kot prevrednotenje zaradi drugih sprememb cene. Podobno se zajamejo transakcije in stanja lastniškega kapitala pri neposrednih naložbah, kadar stanja odražajo lastna sredstva po knjigovodski vrednosti (glej naslednji oddelek).

Finančni račun plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb vključuje protipostavke nastalim dohodkom od instrumentov, ki so razvrščeni v ustrezne funkcionalne kategorije.

6.1 Tuje neposredne naložbe

Neposredne naložbe so povezane z rezidentom enega gospodarstva, ki ima nadzor ali pomembno stopnjo vpliva na upravljanje podjetja, ki je rezident drugega gospodarstva. V skladu z mednarodnimi standardi (BPM6) se kot dokazilo za tako razmerje uporablja merilo neposrednega ali posrednega lastništva 10 % glasovalnih pravic ali več v podjetju, ki je rezident enega gospodarstva, s strani vlagatelja, ki je rezident drugega gospodarstva. Na podlagi tega merila lahko neposredno naložbeno razmerje obstaja med različnimi povezanimi podjetji, ne glede na to, ali povezava vključuje eno verigo ali več. To razmerje se lahko razširi na družbe, ki so v razmerju do podjetja, v katero se neposredno vlaga, hčerinske družbe, hčerinske družbe teh hčerinskih družb in pridružena podjetja. Po vzpostavitvi neposredne naložbe se vsi nadaljnji finančni tokovi/imetja med povezanimi subjekti zajamejo kot transakcije/stanja neposrednih naložb.

Lastniški kapital obsega lastniški kapital v podružnicah ter vse deleže v hčerinskih družbah in pridruženih podjetjih. Reinvestirani dohodki so protipostavka deleža neposrednega vlagatelja v dohodkih, ki jih hčerinske družbe ali pridružena podjetja ne razdelijo kot dividende, in dohodkih podružnic, ki se ne nakažejo neposrednemu vlagatelju ter se zajamejo pod postavko ‚investicijski dohodek‘ (glej oddelek 3.2.3).

Lastniški in dolžniški kapital pri neposrednih naložbah sta nadalje razčlenjena glede na vrsto razmerja med subjekti in glede na smer naložbe. Razlikovati je mogoče med tremi vrstami neposrednih naložbenih razmerij:

(a) naložbe neposrednih vlagateljev v podjetjih z neposrednimi naložbami. Ta kategorija vključuje tokove (in stanja) naložb od neposrednega vlagatelja v podjetja z njegovimi neposrednimi naložbami (ne glede na to, ali ima nad njimi neposredni ali posredni nadzor ali vpliv);

(b) povratne naložbe. Ta vrsta razmerja zajema tokove (in stanja) naložb od podjetij z neposredno naložbo k zadevnemu neposrednemu vlagatelju;

(c) razmerje med sestrskimi podjetji. To zajema tokove (in stanja) med podjetji, ki se medsebojno ne nadzirajo in ne vplivajo drugo na drugo, vendar so vsa pod nadzorom ali vplivom istega neposrednega vlagatelja.

Za vrednotenje stanj neposrednih naložb se stanje lastniškega kapitala, ki kotira na borzi vrednostnih papirjev, vrednoti po tržnih cenah. Nasprotno se v primeru družb, v katere se neposredno vlaga in ki ne kotirajo na borzi, stanje lastniškega kapitala vrednoti na podlagi knjigovodskih vrednosti, pri čemer se uporabi enotna opredelitev, ki jo sestavljajo naslednje računovodske postavke:

(i) vplačani kapital (brez lastnih deležev in vključno z vplačanim presežkom kapitala);

(ii) vse vrste rezerv (vključno z investicijskimi podporami, če jih računovodske smernice štejejo za rezerve družbe);

(iii) nerazdeljeni dobiček po pokritju izgube (vključno z rezultati za tekoče leto).

Pri lastniških vrednostnih papirjih družb, ki ne kotirajo na borzi, se lahko transakcije, ki se zajamejo v finančnem računu, razlikujejo od lastnih sredstev po knjigovodski vrednosti, ki se evidentirajo v stanju mednarodnih naložb. Te razlike se zajamejo kot prevrednotenja zaradi drugih sprememb cene.

Kot dobra praksa se priporoča, da vse države članice začnejo pripravljati podatke o stanjih lastniškega kapitala pri tujih neposrednih naložbah in reinvestiranih dohodkih na podlagi rezultatov raziskav tujih neposrednih naložb, ki se morajo zbirati vsaj na letni ravni(*).

(*) Opustiti je treba naslednje nesprejemljive prakse: (i) prepustitev izbire merila vrednotenja poročevalskim enotam (tržne ali knjigovodske vrednosti); (ii) uporaba metode stalne inventarizacije/akumulacije tokov plačilne bilance za pripravljanje podatkov o stanjih.

6.2 Naložbe v vrednostne papirje

Naložbe v vrednostne papirje vključujejo transakcije in stanja, ki vključujejo dolžniške ali lastniške vrednostne papirje, razen tistih, ki so vključeni v neposredne naložbe ali rezervna imetja. Naložbe v vrednostne papirje vključujejo lastniške vrednostne papirje, delnice investicijskih skladov in dolžniške vrednostne papirje, razen če se uvrstijo med neposredne naložbe ali rezervna imetja. Naložbe v vrednostne papirje ne vključujejo transakcij, kot so pogodbe o začasni prodaji in posojanje vrednostnih papirjev. Transakcije in stanja naložb v vrednostne papirje se vrednotijo po tržnih cenah. Vendar pa se lahko v primeru naložb v vrednostne papirje, ki ne kotirajo na borzi, pojavijo razlike v vrednotenju transakcij in stanj, enako kot v primeru neposrednih naložb v delnice, ki ne kotirajo na borzi. Tudi v tem primeru se te razlike zajamejo kot prevrednotenja zaradi drugih sprememb cene.

Enoten pristop za zbiranje podatkov o naložbah v vrednostne papirje je opredeljen v Prilogi VI.

6.2.1 LASTNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI

Lastniški vrednostni papirji obsegajo vse instrumente, ki predstavljajo terjatve do preostale vrednosti družbe ali neprave družbe po poravnavi terjatev vseh upnikov. Za razliko od dolžniških vrednostnih papirjev lastniški vrednostni papirji na splošno ne dajejo imetniku pravice do vnaprej določenega zneska ali zneska, ki se določi na podlagi fiksne formule. Lastniški vrednostni papirji zajemajo delnice, ki kotirajo na borzi, in delnice, ki ne kotirajo na borzi.

Delnice, ki kotirajo na borzi, so lastniški vrednostni papirji, ki kotirajo na priznani borzi vrednostnih papirjev ali drugi obliki sekundarnega trga. Delnice, ki ne kotirajo na borzi, so lastniški vrednostni papirji, ki ne kotirajo na borzi.

6.2.2 DELNICE INVESTICIJSKIH SKLADOV

Delnice investicijskih skladov izdajo investicijski skladi. Znane so kot ‚enote', če je sklad skrbniški sklad. Investicijski skladi so kolektivni naložbeni podjemi, preko katerih vlagatelji združujejo sredstva za naložbe v finančna in/ali nefinančna sredstva. Delnice investicijskih skladov imajo posebno vlogo v finančnem posredovanju kot vrsta kolektivne naložbe v druga sredstva, tako da se identificirajo ločeno od drugih lastniških deležev. Razlikuje se tudi obravnava njihovih dohodkov, ker je treba pripisati reinvestirane dohodke.

6.2.3 DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI

Dolžniški vrednostni papirji so prenosljivi instrumenti, ki služijo kot dokazilo o dolgu. Vključujejo menice, obveznice, zapise, prenosljiva potrdila o vlogah, komercialne zapise, zadolžnice, listinjene vrednostne papirje, instrumente denarnega trga in podobne instrumente, s katerimi se običajno trguje na finančnih trgih. Transakcije in stanja dolžniških vrednostnih papirjev se po prvotni zapadlosti delijo na kratkoročne in dolgoročne.

6.2.3.1 *KRATKOROČNI DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI*

Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji se plačajo na poziv ali se izdajo z začetno zapadlostjo enega leta ali manj. Imetniku na splošno dajejo brezpogojno pravico do prejema določenega fiksnega zneska denarja na določen datum. S temi instrumenti se običajno trguje, z diskontom, na organiziranih trgih; diskont je odvisen od obrestne mere in preostale dobe do zapadlosti.

6.2.3.2 *DOLGOROČNI DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI*

Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji se izdajo z začetno zapadlostjo, daljšo od enega leta, ali z zapadlostjo, ki ni določena (razen primerov na poziv, ki so vključeni pri kratkoročnih dolžniških vrednostnih papirjih). Imetniku na splošno dajejo (a) brezpogojno pravico do fiksnega denarnega dohodka ali pogodbeno določenega spremenljivega denarnega dohodka (plačilo obresti ni odvisno od dohodka dolžnika) in (b) brezpogojno pravico do fiksnega zneska iz naslova vračila glavnice na določen datum ali datume.

Zajemanje transakcij v plačilni bilanci se opravi, ko upniki ali dolžniki vnesejo terjatev ali obveznost v svoje poslovne knjige. Transakcije se zajamejo na podlagi dejansko prejete ali plačane cene, zmanjšane za provizijo in stroške. V primeru vrednostnih papirjev s kuponi so tako vključene obračunane obresti od zadnjega plačila obresti, v primeru vrednostnih papirjev z diskontom ob izdaji pa so vključene akumulirane obresti od datuma izdaje. Vključitev obračunanih obresti se zahteva za finančni račun plačilne bilance in za stanje mednarodnih naložb; ta zajetja morajo imeti protipostavke v ustreznih računih dohodkov.

6.3 Izvedeni finančni instrumenti (razen rezerv) in delniške opcije za zaposlene

Pogodba o izvedenih finančnih instrumentih je finančni instrument, ki je povezan z drugim specifičnim finančnim instrumentom, kazalnikom ali blagom in preko katerega se lahko na finančnih trgih samostojno trguje s posebnimi finančnimi tveganji (na primer obrestno tveganje, tečajno tveganje, cenovna tveganja v zvezi z lastniškim kapitalom in blagom, kreditno tveganje itd.). Ta kategorija se identificira ločeno od drugih kategorij, ker je povezana s prenosom tveganja in ne z dobavo sredstev ali drugih virov. Za razliko od drugih funkcionalnih kategorij pri izvedenih finančnih instrumentih ne nastane noben primarni dohodek. Neto tokovi, povezani z obrestnimi izvedenimi finančnimi instrumenti, se zajamejo kot izvedeni finančni instrumenti in ne kot investicijski dohodek. Transakcije in stanja izvedenih finančnih instrumentov se obravnavajo ločeno od vrednosti osnovnih postavk, s katerimi so povezane. V primeru opcij se zajame polna premija (tj. nakupna/prodajna cena opcij in vključena zaračunana storitev). Vračljiva plačila kritja so sestavljena iz denarja ali drugega zavarovanja, ki se položi za zavarovanje nasprotne stranke pred tveganjem neplačila. Razvrstijo se med druge naložbe kot vloge (če so obveznosti dolžnika vključene v širši denarni agregat) ali med druge terjatve/obveznosti. Nevračljiva plačila kritja (znana tudi kot gibljivo kritje) znižajo finančno obveznost, ki jo ustvari izvedeni instrument; zato se razvrstijo kot transakcije z izvedenimi finančnimi instrumenti.

Vrednotenje izvedenih finančnih instrumentov se mora opraviti na podlagi dnevne tržne cene. Spremembe cen izvedenih finančnih instrumentov se zajamejo kot dobički ali izgube (prevrednotenja zaradi sprememb cen). Zajemanje transakcij z izvedenimi finančnimi instrumenti se opravi, ko upniki in dolžniki vnesejo terjatev ali obveznost v svoje poslovne knjige. Zaradi praktičnih problemov, ki jih povzroča razlikovanje tokov imetij in obveznosti pri nekaterih izvedenih finančnih instrumentih, se vse transakcije z izvedenimi finančnimi instrumenti v plačilni bilanci euroobmočja zajamejo na neto osnovi. Stanja imetij in obveznosti iz izvedenih finančnih instrumentov se v statistiki stanja mednarodnih naložb zajamejo na bruto osnovi, razen tistih izvedenih finančnih instrumentov, ki spadajo v kategorijo rezervnih imetij in se zajamejo na neto osnovi. Iz praktičnih razlogov se vgrajeni izvedeni instrumenti ne razlikujejo od osnovnega instrumenta, s katerim so povezani.

Delniške opcije za zaposlene so opcije za nakup lastniškega kapitala družbe, ki se ponudijo zaposlenim te družbe kot oblika plače. Če se z delniško opcijo, odobreno zaposlenim, lahko trguje na finančnih trgih brez omejitev, se razvrsti kot izvedeni finančni instrument.

6.4 Druge naložbe

Druge naložbe je rezidualna kategorija, ki vključuje stanja in transakcije, ki niso vključene med neposredne naložbe, naložbe v vrednostne papirje, izvedene finančne instrumente in delniške opcije za zaposlene ali rezervna imetja. Kolikor naslednji razredi finančnih sredstev in obveznosti niso vključeni med neposredne naložbe ali rezervna imetja, druge naložbe vključujejo: (a) drugi lastniški kapital, (b) gotovino in vloge, (c) posojila (vključno z uporabo kreditov MDS in posojil od MDS), (d) zavarovalne, pokojninske in standardizirane jamstvene sheme, (e) komercialne kredite in predujme, (f) druge terjatve/obveznosti ter (g) dodelitve posebnih pravic črpanja (imetja posebnih pravic črpanja so vključena med rezervna imetja).

Pri posojilih, vlogah in drugih terjatvah/obveznostih, ki se prodajo z diskontom, se lahko vrednosti transakcij, ki se zajamejo v finančnem računu, razlikujejo od nominalnih vrednosti, ki so zajete v stanju mednarodnih naložb. Te razlike se zajamejo kot prevrednotenja zaradi drugih sprememb cene.

6.4.1 DRUGI LASTNIŠKI KAPITAL

Drugi lastniški kapital vključuje lastniški kapital, ki ni v obliki vrednostnih papirjev, zato ni vključen med naložbe v vrednostne papirje. Udeležba v kapitalu določenih mednarodnih organizacij ni v obliki vrednostnih papirjev in se zato razvrsti kot drugi lastniški kapital.

6.4.2 GOTOVINA IN VLOGE

Gotovina in vloge vključujejo gotovino v obtoku in vloge. Vloge so standardizirane, neprenosljive pogodbe, ki jih na splošno ponujajo institucije, ki sprejemajo vloge, in ki upniku omogočajo polog in pozneje dvig spremenljivega zneska denarja. Vloge običajno vključujejo jamstvo dolžnika, da bo vlagatelju vrnil glavnico.

Razlikovanje med ‚posojili' ter ‚gotovino in vlogami' temelji na vrsti izposojevalca. To pomeni, da mora biti na strani imetij denar, ki ga sektor rezidenčnih imetnikov denarja dodeli nerezidenčnim bankam, razvrščen kot ‚vloge', denar, ki ga sektor rezidenčnih imetnikov denarja dodeli nerezidenčnim nebančnim subjektom (tj. institucionalnim enotam, ki niso banke), pa mora biti razvrščen kot ‚posojila'. Na strani obveznosti mora biti denar, ki ga prejmejo rezidenčni nebančni subjekti, tj. subjekti, ki niso denarne finančne institucije (MFI), vedno razvrščen kot ‚posojila'. Končno to razlikovanje pomeni, da morajo biti vse transakcije, v katere so vključene rezidenčne MFI in nerezidenčne banke, razvrščene kot ‚vloge'.

6.4.3 POSOJILA

Posojila so finančna sredstva, ki (a) nastanejo, kadar upnik posodi sredstva neposredno dolžniku, in (b) so dokumentirana v dokumentih, ki niso prenosljivi. Ta kategorija vključuje vsa posojila, vključno s hipotekarnimi, finančne najeme in repo posle. Vsi repo posli, tj. pogodbe o začasni prodaji, posli prodaje/povratnega nakupa in posojanje vrednostnih papirjev (z izmenjavo gotovine kot zavarovanjem), se obravnavajo kot zavarovana posojila in ne kot dokončni nakupi/prodaje vrednostnih papirjev ter se zajamejo pod ‚druge naložbe' v okviru rezidenčnega sektorja, ki opravi posel. Ta obravnava, ki je tudi v skladu z računovodsko prakso bank in drugih finančnih družb, je namenjena boljšemu odražanju ekonomske logike, na kateri slonijo ti finančni instrumenti.

6.4.4 ZAVAROVALNE, POKOJNINSKE IN STANDARDIZIRANE JAMSTVENE SHEME

Ta postavka vključuje naslednje: (a) zavarovalne tehnične rezervacije iz neživljenjskega zavarovanja, (b) pravice iz življenjskega zavarovanja in pravice do rente, (c) pokojninske pravice, terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojnin in pravice do nepokojninskih skladov ter (d) rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev.

6.4.5 KOMERCIALNI KREDITI IN PREDUJMI

Komercialni krediti in predujmi so finančne terjatve, ki izvirajo iz kreditov, ki jih dobavitelji blaga in storitev neposredno odobrijo svojim strankam, in predujmi za delo v teku ali za delo, ki ga je šele treba opraviti, v obliki predplačila strank za blago in storitve, ki še niso zagotovljeni. Komercialni krediti in predujmi nastanejo, kadar plačilo za blago ali storitve ni izvršeno istočasno kot sprememba lastništva blaga oziroma zagotovitev storitve.

6.4.6 DRUGE TERJATVE/OBVEZNOSTI

Ta kategorija je sestavljena iz terjatev ali obveznosti, ki niso vključene med komercialne kredite in predujme ali druge instrumente. Obsega finančna imetja in obveznosti, ki nastanejo kot protipostavka transakcijam, kadar obstaja časovna razlika med temi transakcijami in pripadajočimi plačili. Vključuje obveznosti plačila davkov, nakup in prodajo vrednostnih papirjev, nadomestila za posojanje vrednostnih papirjev, nadomestila za posojilo v zlatu, plače, dividende in socialne prispevke, ki so bili obračunani, vendar še niso bili plačani.

6.4.7 DODELITVE POSEBNIH PRAVIC ČRPANJA

Dodelitev posebnih pravic črpanja članicam MDS se prikazuje kot obveznost prejemnika v postavki posebnih pravic črpanja med drugimi naložbami, z nasprotnim vnosom v postavki posebnih pravic črpanja med rezervnimi imetji.

6.5 Rezervna imetja

Rezervna imetja so tista zunanja imetja, s katerimi denarne oblasti lahko razpolagajo in jih nadzirajo za potrebe financiranja plačilne bilance, zaradi interveniranja na deviznih trgih z namenom upravljanja deviznih tečajev in zaradi drugih podobnih namenov (na primer zaradi ohranjanja zaupanja v valuto in gospodarstvo ali zaradi zagotavljanja podlage za zunanje zadolževanje). Rezervna imetja morajo biti sredstva v tuji valuti, terjatve do nerezidentov in sredstva, ki dejansko obstajajo. Potencialna sredstva so izključena. Koncept rezervnih imetij temelji na pojmih ‚nadzor' in ‚razpoložljivost za uporabo' s strani denarnih oblasti.

Rezervna imetja euroobmočja so sestavljena iz rezervnih imetij Eurosistema, tj. rezervnih imetij ECB in rezervnih imetij, ki jih imajo nacionalne centralne banke (NCB) euroobmočja.

Rezervna imetja morajo biti (i) pod učinkovitim nadzorom denarnega organa Eurosistema, tj. bodisi ECB bodisi NCB euroobmočja, in (ii) visoko likvidne in tržne terjatve ter terjatve do kreditno sposobnih subjektov, ki jih ima Eurosistem do rezidentov zunaj euroobmočja, izražene v konvertibilnih valutah, različnih od eura, ter denarno zlato, rezervne pozicije pri MDS ali posebne pravice črpanja.

Ta opredelitev izrecno izključuje, da bi se devizne terjatve do rezidentov euroobmočja in terjatve v eurih štele za rezervna imetja bodisi na nacionalni ravni bodisi na ravni euroobmočja. Prav tako v opredelitvi rezervnih imetij za euroobmočje v skladu z institucionalnimi določbami Pogodbe o delovanju Evropske unije niso zajete devizne pozicije centralne države in/ali ministrstev za finance.

Rezervna imetja ECB so združena v skladu s členom 30 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke in se tako šteje, da so pod neposrednim in učinkovitim nadzorom ECB. Dokler ne pride do nadaljnjih prenosov lastništva, so rezervna imetja, ki jih imajo NCB, pod njihovim neposrednim in učinkovitim nadzorom in se obravnavajo kot rezervna imetja posamezne NCB.

Podatki o rezervah Eurosistema se pripravijo na bruto osnovi brez neto izravnave obveznosti, povezanih z rezervami, razen tistih rezervnih imetij, ki so vključena v podkategorijo ‚izvedeni finančni instrumenti' in so zajeta na neto osnovi.

Vrednotenje temelji na tržnih cenah, pri čemer se (a) za transakcije uporabljajo tržne cene, ki veljajo v času, ko se transakcija opravi, (b) za imetja pa se uporabijo zaključne srednje tržne cene ob koncu referenčnega obdobja. Veljavni tržni devizni tečaji v času opravljanja transakcije oziroma zaključne srednje tržne cene ob koncu referenčnega obdobja se uporabljajo za preračunavanje transakcij in imetij sredstev v tujih valutah v eure.

Stališče, da bi bila lahko tudi druga devizna likvidnost, ki v statistiki plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb ni vključena v postavko rezervnih imetij, pomemben kazalnik sposobnosti države, da izpolnjuje svoje devizne obveznosti, se je razširilo in bilo sprejeto v posebnem standardu MDS za objavljanje statističnih podatkov (*Special Data Dissemination Standard*). Za izračunavanje devizne likvidnosti morajo biti podatki o bruto rezervah dopolnjeni z informacijami o drugih deviznih sredstvih in obveznostih, povezanih z rezervami. V skladu s tem se mesečni podatki o (bruto) rezervnih imetjih Eurosistema dopolnijo z informacijami o drugih deviznih sredstvih ter vnaprej določenih in potencialnih kratkoročnih neto črpanjih bruto rezervnih imetij, razvrščenih glede na preostalo dobo do zapadlosti. Poleg tega se zahteva valutno razlikovanje med bruto rezervnimi imetji, izraženimi v valutah posebnih pravic črpanja (v celoti), in rezervnimi imetji v drugih valutah (v celoti) s četrtletnim zamikom.

6.5.1 DENARNO ZLATO

Denarno zlato je zlato, do katerega so upravičene denarne oblasti (ali drugi, ki so predmet učinkovitega nadzora denarnih oblasti) in ki se hrani kot rezervna imetja. Vključuje naložbeno zlato in nedodeljene račune za zlato pri nerezidentih, ki zagotavljajo upravičenje za uveljavljanje dobave zlata.

Imetja denarnega zlata morajo ostati nespremenjena v vseh povratnih transakcijah z zlatom (zamenjave zlata, repo posli z zlatom, posojila in vloge v zlatu).

6.5.1.1 **Naložbeno zlato** je v obliki kovancev, ingotov ali palic s čistostjo najmanj 995 delov na 1 000, vključno s takim naložbenim zlatom na dodeljenih računih za zlato.

6.5.1.2 **Nedodeljeni računi za zlato** pomenijo terjatev zoper upravljavca računa, da dobavi zlato. Pri teh računih je ponudnik računa upravičen do osnove za obvezne rezerve fizično dodeljenega zlata in imetnikom računa izda terjatve, izražene v zlatu. Nedodeljeni računi za zlato, ki se ne razvrstijo kot denarno zlato, se vključijo med druge naložbe kot gotovina in vloge.

6.5.2 POSEBNE PRAVICE ČRPANJA

Posebne pravice črpanja so mednarodna rezervna imetja, ki jih ustvari MDS in dodeli članicam za dopolnitev obstoječih uradnih rezerv. Posebne pravice črpanja imajo samo denarne oblasti članic MDS in omejeno število mednarodnih finančnih institucij, ki so pooblaščeni imetniki.

6.5.3 REZERVNA POZICIJA PRI MDS

To je vsota (a) ‚rezervne tranše', tj. zneskov v tujih valutah, vključno s posebnimi pravicami črpanja, ki jih lahko država članica črpa pri MDS s kratkim odpovednim rokom; in (b) katere koli zadolženosti MDS po posojilni pogodbi v okviru računa splošnih virov, ki je že dostopen državi članici.

6.5.4 DRUGA REZERVNA IMETJA

Vključujejo gotovino in vloge, vrednostne papirje, izvedene finančne instrumente in druge terjatve. Vloge se nanašajo na tiste, ki so na voljo na poziv. Vrednostni papirji vključujejo likvidne in tržne lastniške in dolžniške vrednostne papirje, ki jih izdajo nerezidenti, vključno z delnicami ali enotami investicijskih skladov. Izvedeni finančni instrumenti se zajamejo med rezervnimi imetji le, če so izvedeni instrumenti, ki se nanašajo na upravljanje rezervnih imetij, vključeni v vrednotenje teh imetij. Druge terjatve vključujejo posojila nerezidenčnim nebančnim subjektom, dolgoročna posojila skrbniškemu računu pri MDS in druga finančna sredstva, ki predhodno niso bila vključena, vendar ustrezajo opredelitvi rezervnih imetij.".